

ΜΑΓΟΣ ΤΙΣ ΚΑΙ Ο ΘΕΡΑΠΩΝ ΑΥΤΟΥ.

ΚΑΙ εἰς τὸν πεφωτισμένον τοῦτον αἰῶνα ὑπάρχουν ἄνθρωποι ἐπαγγελλόμενοι ὅτι πιστεύουν εἰς τὴν δύναμιν τῆς μαγικῆς· τοῦτο δὲ εἶναι ἰσχυρὸν δεῖγμα τοῦ πόσον οἱ ἁμαθεῖς προκρίνουσι τὰ τεράστια ἀπὸ τὰς ἀληθεῖς ἀρχάς τῆς φιλοσοφίας. Ὅλοι σχεδὸν, οἱ τὴν σήμερον προσποιούμενοι ὅτι προβλέπουσι τὸ μέλλον διὰ τῆς μαντικῆς ἢ τῆς μαγικῆς, ἐκουσίως καὶ ἐν γνώσει ἀπατῶσι τοὺς εὐκολοπίστους χάριν αἰσχροῦ κέρδους, καὶ προσπαθοῦν νὰ φέρωσιν ἄλλους εἰς πίστιν, τὴν ὁποίαν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι εἶναι πολὺ πανουργότεροι παρὰ νὰ δεχθῶσιν. Οἱ δὲ μερικοὶ ἀστρολόγοι, οἵτινες δὲν μετέρχονται διὰ κέρδος τὴν τέχνην, εἶναι ἢ μωροὶ, ἢ ἄνθρωποι τόσοι εὐαίσθητα καὶ ἀσθενῆ ἔχοντες πνεύματα, ὥστε νὰ ἐκλαμβάνωσιν ὡς πραγματικὰς ἀληθείας τὰ γεννήματα τῆς σαλευμένης φαντασίας των· τούτου δὲ πρὸ μικροῦ ἐγνωρίσαμεν παράδειγμα εἰς ὑποκείμενον, ὃχι μόνον σῶφρον ὡς πρὸς ἄλλας ὑποθέσεις, ἀλλὰ καὶ τῶνόντι σεβάσμιον.

Προσηλωμένος εἰς τὸ νὰ ἀναστήσῃ πνεῦμα, ἐπρομηθεύθη βότανα καὶ φάρμακά τινα χρήσιμα διὰ τὰ τῆς μαγείας, καὶ ἐκλείσθη μόνος εἰς δωμάτιον κατὰ τὸ βᾶθος τῆς νυκτός. Ἐκεῖ δ' ἤρχισε νὰ καίῃ βοτάνας καπνιστικὰς, καὶ νὰ κάμνῃ μυστηριώδη σχήματα συμφώνως μὲ τὰς ὁδηγίας τοῦ περὶ μαγικῆς βιβλίου, ἕως οὗ ἡ φαντασία του ἐξήφθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε εὐκόλως μετεμόρφωνεν ἄλλα εἰς ἄλλα, τοῦ ἀρωματικοῦ καπνοῦ ἀναμφιβόλως τὰ μέγιστα εἰς τοῦτο συντείνοντος. Ὁ δοῦλος αὐτοῦ, γνωρίζων ὅτι ὁ κύριός του ἐσπούδαζε τὴν μαγικὴν, καὶ μεγάλας θεωρῶν ἐτοιμασίας διὰ μυστικὴν τινα πράξιν, φυσικὰ ἐμβῆκεν εἰς περιέργειαν, καὶ ἀντὶ νὰ πλαγιάσῃ ἔμεινε κεκρυμμένος εἰς τὸ δωμάτιον· ὅτε δὲ τὰ φῶτα ἐσβέσθησαν, καὶ τῶν καιομένων φαρμάκων αἱ χρωματισμέναι φλόγες ἔδωκαν ἄλλην ὄψιν εἰς τὸ δωμάτιον καὶ εἰς τὸ πρόσωπον μάλιστα τοῦ κυρίου του, τόσοι οὗ ἄθλιος ἐκυριεύθη ἀπὸ φόβον, καὶ τόσοι ἐπενήργησαν εἰς αὐτὸν οἱ ἄτμοι τῶν φαρμάκων, ὥστε καθ' ἣν στιγμὴν ὁ κύριός του περιέμενε νὰ ἴδῃ τὸ φάντασμα, αὐτὸς, μὴ δυνάμενος πλέον νὰ κρατηθῇ εἰς τὸν ἀπόκρυφον τόπον, ἀνέστη βραδέως, καὶ λησμονήσας ὅτι εὕρισκετο ὑπὸ τράπεζαν, ἀνέτρεψεν αὐτήν.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς συγχύσεως ταύτης, πεσὼν εἰς κάτοπτρον ὁ ὀφθαλμός του ἶδε τὴν ἀντανάκλασιν τοῦ ἰδίου του προσώπου, εἰς ὃ τοιαύτην νεκρικὴν ὄψιν εἶχον δῶσειν τὰ καιόμενα ἄλατα, ὥστε φυσικὰ ἐξέλαβε τὴν ἰδίαν του μορφήν ὡς ὑπερανθρωπίνου τινὸς ὄντος· τόσοι δὲ ἰσχυρῶς ἐτάραξε τὴν φαντασίαν του, ὥστε πηδήσας αἰφνης ἐπὶ μεγάλου τινὸς κυμβάλου, piano-forte, συνέτριψεν αὐτὸ μετὰ τρομεροῦ κρότου. Τοῦτο μόνον ἐπηύξησε τοὺς φόβους καὶ τοῦ κυρίου καὶ τοῦ θεράποντος. Ὁ κύριος, πιστεύων ὅτι εἶχεν ἀναστήσειν πνεῦμα τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ κατευνάσῃ, ἐξῆλθε τοῦ δωματίου· ὁ δ' ἐντρομος δοῦλος, ὠφελῆθεῖς ἀπὸ τὴν εὐκαι-

ρίαν, διέφυγεν εἰς τὸν κράββατον, ὅπου ἡ τεταραγμένη φαντασία του παρέστησεν εἰς αὐτὸν τόσοι τρομερὰς ἰδέας, ὥστε ὑπέπεσεν εἰς πυρετὸν καὶ μανίαν, καὶ οὕτως ἔχων παρήτησε τὸν κύριόν του, σταθερὰ πεπεισμένος εἰς τὴν δύναμιν τῆς μαγικῆς. Ὁ δὲ κύριος αὐτοῦ μέχρι τῆς σήμερον φαίνεται πληροφορημένος ὅτι ἀνέστησε πνεῦμα, καὶ πάντοτε ἀποδίδει τὴν συντριβὴν τοῦ κυμβάλου καὶ τὴν ἀνατροπὴν ὀρειχαλκίων τινῶν σχημάτων εἰς τὴν ἄγνοιαν ἢ ἀδυναμίαν τοῦ νὰ καθεσυχάσῃ τὸ τεταραγμένον πνεῦμα.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ.

ΑΜΑ φθάσαντες εἰς ἡλικίαν νὰ σκέπτεσθε, παρητήρησατε βέβαια, ὦ νέοι, ὅτι αἱ πράξεις τῶν ἀνθρώπων εἶναι καλαὶ καὶ κακαί· ἴδετε δὲ καὶ ὅτι ἄνθρωποι γεννημένοι μὲ τὰ αὐτὰ τῆς τύχης πλεονεκτήματα δὲν εἶναι πάντοτε ὁμοίως εὐτυχεῖς εἰς τὸ στάδιον τοῦ βίου τούτου· ἐπειδὴ ἐνῶ τινὲς ἐξ αὐτῶν, διὰ σταθερᾶς καὶ φρονίμου διαγωγῆς ἀποκτώντες δόξαν καὶ τιμὴν εἰς τὸν κόσμον, ζῶσιν εὐήμεροι, ἄλλοι τῆς αὐτῆς τάξεως περιπίπτοντες εἰς διάφορα ἐλαττώματα δὲν ὠφελοῦνται πλέον ἀπὸ τὰ προτερήματα τοῦ γένους των, περιπλέκονται εἰς πολλὰς συμφορὰς ἐκουσίως, καὶ καταντῶσι νὰ γίνωνται ἐλεεινοὶ πρὸς τοὺς φίλους των, βάρος δὲ μάταιον εἰς ὅλην τὴν κοινωνίαν.

Ἐνωρὶς λοιπὸν πρέπει νὰ μάθετε, ὅτι ἡ κυρία εὐδαιμονία σας ἡ δυστυχία δὲν κρέμαται ἀπὸ ἐξωτερικὰς καὶ αὐτομάτους περιστάσεις, ἀλλ' ἀπ' αὐτὰς ἀμέσως τὰς πράξεις σας. Καὶ τί συμφέρει πλειότερον παρὰ τὸ νὰ ἀκολουθήσετε γενικοὺς τινὰς κανόνας; Ἄν, ἀντὶ νὰ μελετήσετε καλῶς καὶ βαθεῶς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, δοθῇτε εἰς τὴν ὀκνηρίαν καὶ τὰς ἀπολαύσεις, ἂν δὲν ἀκούετε ἄλλον σύμβουλον παρὰ τὰς ἀλόγους ὀρέξεις, ἂν ἀφεθῇτε, τρόπον τινά, νὰ κυμαίνεσθε ἀμέριμνοι καὶ ἀφρόντιδες εἰς τὴν θάλασσαν τῆς ζωῆς, καὶ νὰ ἀκολουθῇτε τὸ ρεῦμα μόνον τῆς καινοτομίας, τί νομίζετε ὅτι θέλετε κερδήσειν ἀπὸ τοιαύτας ἀρχάς; Ἐνῶ πολλοὶ γνωρίζοι σας ὑποφέρουσι τὰ δεινὰ ἀποτελέσματα τοιαύτης ἀπερισκεψίας, διατί ἄραγε δὲν θέλετε καὶ σεῖς περιπέσειν εἰς αὐτά; Θέλετε ἐπιτύχειν χωρὶς τὴν προπαρασκευὴν, ἢ θέλετε ἀποφύγειν κινδύνους χωρὶς τὴν προσοχὴν, αἱ ὁποῖαι ζητοῦνται εἰς ἄλλους; Ἡ εὐτυχία θέλει ἐλθεῖν αὐτόματος εἰς σᾶς, ἐνῶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους εἶναι καρπὸς μακρᾶς ἐπιμελείας καὶ ἀπόκτημα πολλῶν κόπων;

Μὴ ἀπατάσθε, νέοι! μὲ τὰς ματαιὰς αὐτὰς καὶ ὀνειρώδεις ἐλπίδας. Ὅποιαδήποτε καὶ ἂν ἔτυχεν ἡ τάξις, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκετε, ἡ Θεία Πρόνοια δὲν θέλει ἀνατρέφειν τοὺς γενικοὺς νόμους τῆς φύσεως· ὁ Δημιουργὸς σᾶς διέταξε νὰ σταθμίσετε τὰ βήματά σας· εἶπεν ὅτι μόνον οἱ ζητοῦντες τὴν σοφίαν τὴν εὕρισκousi· προσμήνησεν ὅτι ὅστις ἀποβάλλει τὴν παιδείαν ἐξολοθρεύει τὴν ἰδίαν ψυχὴν του.

Ἀκούοντες αὐτάς τὰς νοουθεσίας, καὶ συγκιρνώντες τὴν ζωηρότητα τῆς νεότητος μετ' ἐμβριθεῖς στοχασμοὺς, θέλετε ἀσφαλίσαι τὴν χαρὰν εἰς ὅλον τὸν βίον· ἐξ ἐναντίας δὲ, διαμένοντες ὀκνηροὶ καὶ φιλήδονοι, προετοιμάζετε θλιβερόν μέλλον.

Ἔστε βέβαιοι ὅτι, ὅποιανδήποτε καὶ ἂν ἐπαγγέλσεσθε ἐπιστήμην ἢ τέχνην, ἔχετε ὁμοίως χρεῖαν ἐναρέτων ἔξω. Ὅσον καὶ ἂν ὑπάρχῃ κακὸς ὁ κόσμος, πάντοτε ὁμῶς σέβεται τὴν ἀρετὴν· καὶ ἡ πείρα ἤδη πολλάκις ἀπέδειξεν ὅτι συνέσεις καὶ ὁμολογουμένη ἀξία συνετέλεσαν πάντοτε πλειότερον εἰς τὴν εὐτυχίαν παρὰ τὰ λαμπρότερα προτερήματα χωρὶς τιμὴν καὶ χρηστοθήλειαν. Ὅθεν, εἴτε εἰς τὰς ἐπιστήμας καὶ τέχνας, εἴτε εἰς τὰς ἰδιαιτέρας ὑποθέσεις, εἴτε εἰς τὰ δημόσια πράγματα ἀφιερῶθε, ἡ ἀρετὴ ἔχει χώραν καὶ τιμὴν ὁμοίως παντοῦ.

Ἀδύνατα εἶναι τὰ θέλγητρα τῆς εὐμορφίας, ἂν αἱ ἠθικαὶ χάριτες δὲν ὑπάρχωσιν· ὀλίγον δὲ διαρκεῖ καὶ τῆς ἀγγιχνοῦς ὁ θρίαμβος, ὅταν ὑποτεθῇ ὅτι χρησιμεύει εἰς κακόν.

Μὴ λοιπὸν ἀρίντε τὸν ἑαρινὸν τοῦτον καιρὸν τῆς νεότητος χωρὶς βελτιώσεις, αἱ ὁποῖαι εἶναι τόσον οὐσιώδεις εἰς τὸ ἔξῃς. Ἡ ἐποχὴ αὕτη εἶναι ὁ σπορητὸς τῆς ζωῆς, καὶ καθὼς σπείρετε, θέλετε θερίσειν. Σεῖς θέλετε μορφώσιν τὸν χαρακτήρα σας ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Θεῆς Προνοίας, καὶ εἰς τὰς χεῖράς σας εὐρίσκεται ἐμπιστευμένη ἡ μέλλουσα τύχη σας ὅλη. Ἡ φύσις σας εἶναι εἰσέτι ἐλαστικὴ καὶ τρυφερὰ, ἔξεις δὲν ἐρριζώθησαν εἰς τὴν ψυχὴν σας, ὁ δὲ κόσμος δὲν ἔλαβεν ἀφορμὴν μέχρι τοῦδε νὰ καταφρονήσῃ τὰς κλίσεις σας· ἔχετε τὰς δυνάμεις ἐλευθέρως, εἰσθε δυνατότεροι παρ' ὅσον εἰς κάμμιν ἄλλην περίοδον τῆς ζωῆς. Ἡ διεύθυνσις, τὴν ὁποίαν δώσετε εἰς τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὴν πᾶσιν σας, θέλει πιθανῶς διαμεῖναι εἰς τὸ ἔξῃς ἡ αὐτὴ, καὶ κατ' αὐτὴν θέλετε περιπατήσιν πάντοτε. Θεωρήσατε λοιπὸν τὴν νεότητα ὡς πολυτιμοτάτην καὶ κρίσιμον διὰ τὴν εὐτυχίαν σας.

Καθὼς δὲ ἐπὶ τῆς διαδοχῆς τῶν τεσσάρων καιρῶν τοῦ ἔτους, καθεὶς ἔχει ἐπιρροὴν εἰς τὰ προϊόντα τοῦ ἀκολούθου, ὁμοίως εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, πᾶσα περίοδος τῆς ἡλικίας καλῶς ἢ κακῶς οἰκονομημένη ἐνεργεῖ εἰς τὴν εὐτυχίαν τῆς ἐπομένης· ἡ ἐνάρητος νεότης γεννᾷ βαθυμυῖαν τελείαν καὶ ἀνθηρὰν ἀνδρικήν ἡλικίαν, ἡ δὲ ἀνδρική αὕτη ἡλικία φέρει εἰς ἡσυχον καὶ σεβάσμιον γῆρας. Ἀλλ' ὅταν ἀναστρέφονται οἱ αἰῶνιοι θεσμοὶ τῆς φύσεως, ἡ ἀταξία εἰσχωρεῖ εἰς τὸν ἠθικόν, καθὼς καὶ εἰς τὸν φυσικόν κόσμον· ἂν δηλ. τὸ ἔαρ δὲν ἀνθήσῃ, δὲν θέλομεν ἰδεῖν κάμμιν χάριν τὸ θέρος, καὶ καὶνὴν καρπὸν τὸ φθινόπωρον.

Ὅμοιως, ἂν ἡ νεότης διασκεδασθῇ ματαίως, ἡ ἀνδρική ἡλικία θέλει εἰσθαι ἀξιοκαταφρόνητος, τὸ δὲ γῆρας πολυδύνον καὶ ἄθλιον.—ΑΝΘΩΛ. ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

Ο ΤΟΡΚΟΥΑΤΟΣ ΤΑΣΣΟΣ.

ΤΗΝ 11ην Μαρτίου, 1544, ἐγεννήθη ἐν Σορρέντῳ πλησίον τῆς Νεαπόλεως ὁ Τορκουάτος Τάσσος, περικλεῖς διὰ τὸ μέγα ποίημα, Ἡ Ἐλευθερωμένη Ἱερουσαλήμ, Gerusalemme Liberata. Πατὴρ αὐτοῦ ἦτον ὁ Βερνάρδος Τάσσος, σοφὸς καὶ ποιητὴς, ἱκανὴν ἀπολαμβάνων παρὰ τῶν συγχρόνων ὑπόληψιν. Ὁ βίος τοῦ Τάσσου ἀπ' ἀρχῆς σχεδὸν ἦτον ὡσεὶ τεταραγμένη μυθιστορία. Τὴν παιδικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν διέκρινε παράδοξος νοητικὴ πρωιμότης· ἀλλὰ δὲν ἦτον εἰμὴ ἀπλοὺς ἀκόμη παῖς, ὅτε πολιτικαὶ περιστάσεις ἠνάγκασαν τὸν πατέρα του ν' ἀπέλθῃ ἐκ τῆς Νεαπόλεως, καὶ διαχωρισθεῖς ἀπὸ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ νὰ κατοικήσῃ ἐν Ῥώμῃ. Ἐνταῦθα ἠκολούθησε τὸν πατέρα ὁ Τορκουάτος εἰς τὸ ἐνδέκατον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἀποχαιρετήσας τὸν τόπον τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, καὶ τὴν μητέρα του, μεθ' ἧς σχεδὸν μόνως εἶχε συζήσιν ἕως τῶρα. Εἰς τὴν περιστάσιν ταύτην ἐξέφρασε τὰ αἰσθηματά του ὁ νέος ποιητὴς διὰ τινων ὠραίων καὶ τρυφερωτάτων στίχων, ὡς νὰ προέβλεπεν ὅτι οὐδέποτε πλέον ἔμελλε νὰ ἴδῃ αὐτὴν, μετὰ δεκαοκτὼ μῆνας ἀποθανοῦσαν ἀφοῦ τὴν ἀπεχωρίσθη. Μόνῃ δὲ στενῇ συγγενῇ τοῦ ἀπέμεινε τῶρα μία ἀδελφὴ, ἀφ' ἧς παρομοίως ἦτον ἀποκεχωρισμένος, καθότι τὰ ὑποκείμενα, μεθ' ὧν ἡ ὀρφανὴ διέτριβεν εἰς τὴν Νεάπολιν, ἐμπόδιζον αὐτὴν τοῦ νὰ ὑπάγῃ νὰ συμμεθέλῃ, ὡς ἐπεθύμει, τῆς ἐξορίας τοῦ πατρὸς καὶ ἀδελφοῦ της. Ἀλλ' ἀφοῦ οἱ δύο οὗτοι εἶχον συνδιατρίψιν δύο ἐνιαυτοὺς εἰς Ῥώμην, συνέβησαν περιστατικά, τὰ ὁποῖα καὶ πάλιν τοὺς διεχώρισαν. Ὁ Βερνάρδος ἠναγκάσθη χάριν ἀσφαλείας ν' ἀποσυρθῇ αὐτῆς τῆς πόλεως, καὶ νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ Οὐρβίνον, στείλας συγχρόνως τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὴν Βέργαμον, κατὰ τὸ βόρειον τῆς Ἰταλίας. Ἡ εὐμενὴς ὁμῶς ὑποδοχὴ, τὴν ὁποίαν ὁ πατὴρ ἔλαβεν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Δουκὸς Οὐρβίνου, παρεκίνησεν αὐτὸν μετ' ὀλίγους μῆνας νὰ προσκαλέσῃ τὸν Τορκουάτον, ὁ ὁποῖος φθάσας τόσον εὐηρέστησε τὸν Δοῦκα μετὰ τὰς χάριτας αὐτοῦ καὶ τὰ προτερήματα, ὥστε διωρίσθη συσπουδαστὴς τοῦ υἱοῦ του. Ἐμείναν δὲ δύο χρόνους εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Οὐρβίνου μέχρι τοῦ 1559, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ τοῦ Βερνάρδου εὐμετάβλητος τύχη ἔστυρεν αὐτὸν ἐκεῖθεν εἰς τὴν Βενετίαν. Ἡ ἄστατος ὁμῶς αὕτη ζωὴ ποτὲ δὲν εἶχε διακόψιν τὰς νεανικὰς μελέτας τοῦ Τάσσου· ἀφοῦ δὲ χρόνον τινὰ διέτριψαν εἰς τὴν Βενετίαν, ὁ πατὴρ του ἐπεμψεν αὐτὸν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Παδοῦας, μετὰ σκοπὸν νὰ ἐτοιμασθῇ διὰ τὸ νομικὸν ἐπάγγελμα. Ἀλλὰ πᾶσαν τοιαύτην ἰδέαν ἀπέβαλε μετ' ὀλίγον ὁ νέος ποιητὴς. Ἀντὶ νὰ σπουδάζῃ τὸν Ἰουστινιανόν, ἔδαπάνη τὸν καιρὸν αὐτοῦ συγγράφων στίχους· καὶ κατὰ συνέπειαν, πρὶν τελειώσῃ τὸ δέκατον ὄγδον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἐξέδωκε τὸ ποίημα αὐτοῦ, ὁ Ῥινάλδος. Λεπτομερῶς δὲν ἔμπορῶμεν ἐδῶ νὰ ἐξιτορήσωμεν τὸ ἐπίλοιπον τῆς ἀστάτου